

Ethiek van gezamenlijke besluitvorming in de geboortezorg

Gezamenlijke besluitvorming is een essentieel onderdeel van cliëntgecentreerde zorg. Echter, het gebruik van gezamenlijke besluitvorming in de geboortezorg is een uitdaging en roept ook ethische vragen op.

De nauwe verbondenheid tussen moeder en kind maakt het beslissingsproces soms zeer complex. Andere ethische kwesties die gezamenlijke beslissingsproces tussen de zorgverlener en de zwangere kunnen beïnvloeden zijn, o.a.: machtsverschillen tussen vrouwen en verloskundigen, respect voor de autonomie van vrouwen en de noodzaak om vaak uiteenlopende waarden in het besluitvormingsproces te integreren. Verloskundigen ervaren deze dilemma's als een toenemende realiteit in de complexiteit van de moderne geboortezorg en worstelen met het vinden van de juiste aanpak.

In dit kwalitatieve onderzoek verkenden we de waarden van vrouwen, hun partners en van verloskundigen die een rol spelen bij beslissingen in de geboortezorg. Via interviews kregen wij nader inzicht in wat voor hen belangrijk is in het proces van gezamenlijke besluitvorming, hoe zij daarmee omgaan en hoe gezamenlijke besluitvorming kan worden verbeterd door waarden te integreren in het gesprek over beslissingen tijdens de zorg.

Doel onderzoek

Het doel van dit project is om duurzaam gebruik van gezamenlijke besluitvorming in de verloskundige zorg te verbeteren, waarbij gezamenlijke besluitvorming wordt geplaatst in de bredere context van goede verloskundige zorg. Er is nog weinig onderzoek dat aandacht besteedt aan de ethische aspecten van gezamenlijke besluitvorming in de geboortezorg.

Resultaten

Uit het onderzoek blijkt dat verloskundigen en vrouwen het belangrijk vinden dat hun waarden worden meegenomen in het beslissingsproces in de geboortezorg. Het bleek dat een gedegen verkenning van de waarden noodzakelijk is. Waarden die benoemd worden, kunnen voor ieder van de betrokkenen een andere betekenis hebben. Als voorbeeld de waarde 'veiligheid', sommige verloskundigen en vrouwen beschreven dit als medische veiligheid, terwijl voor anderen het 'bekend en gekend zijn' centraal stond. Eén van de geïnterviewde vrouwen beschreef het als, "Dat de verloskundige weet wie ik ben als ik bel en weet hoe ik over dingen denk".

Bijdrage visie lectoraat

Een belangrijke focus bij al het onderzoek binnen het lectoraat ligt op cliëntparticipatie. Dit onderzoek geeft inzicht in de aandachtspunten en de manier waarop cliëntparticipatie ingevuld kan worden, zowel in de zorg als in onderzoek.

Impact

Inzichten uit dit onderzoek zijn geïntegreerd in het lesmateriaal over gezamenlijke besluitvorming van scholing voor studenten en professionals in de geboortezorg.

Lectoraat Midwifery Science
Het lectoraat Midwifery Science wil de fysiologische zwangerschap en geboorte bevorderen met als doel een gezonde start van een nieuw leven voor kinderen en hun ouders. Wij doen dit door het vormgeven en uitvoeren van interdisciplinaire projecten en onderzoek in samenwerking met verschillende partners en disciplines in de geboortezorg zoals verloskundigen, andere zorgverleners en (aanstaande) ouders.

Projectteam

prof. dr. Marianne Nieuwenhuijze (lector)
dr. Irene Korstjens
prof. dr. Raymond de Vries
prof. dr. Trudy van der Weijden (UM)

Looptijd

1 maart 2016 - 28 februari 2018

Financiering

Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV)
Zuyd Hogeschool

Contact

prof. dr. Marianne Nieuwenhuijze
m.nieuwenhuijze@av-m.nl

www.av-m.nl/lectoraat

Samenwerkingspartner: Universiteit Maastricht

Dit project is gelinkt aan de projecten:

- In gesprek: gezamenlijke besluitvorming in de geboortezorg
- Gezamenlijke besluitvorming in de geboortezorg: van intentie naar uitvoering